

219

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 21 lipca 1962 r.

w sprawie postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń i zasad wypłaty świadczeń emerytalnych z tytułu przejęcia niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa.

Na podstawie art. 10 ust. 3 i art. 25 ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz o zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 166) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu użyto określenia:

- 1) nieruchomość przejęta — należy przez to rozumieć nieruchomość rolną przejętą w zagospodarowanie lub na własność Państwa na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz o zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 166),
- 2) właściciel — należy przez to rozumieć osobę, która przekazała nieruchomość w zagospodarowanie lub na własność Państwa,
- 3) zainteresowany — należy przez to rozumieć osobę, dla której w myśl wniosku świadczenie ma być przyznane.

§ 2. Organami właściwymi do ustalania prawa do świadczeń z tytułu przejęcia nieruchomości oraz do wypłaty tych

świadczeń są oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwe ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego.

§ 3. 1. Wnioski o przyznanie renty starczej i inwalidzkiej należy zgłaszać do oddziału (inspektoratu) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za pośrednictwem organu rolnego właściwego do przejęcia nieruchomości.

2. Wnioski o przyznanie renty rodzinnej zainteresowani zgłaszają bezpośrednio do oddziału (inspektoratu) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Do wniosku należy dołączyć dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń, o których mowa w §§ 4—9.

4. Za datę zgłoszenia wniosku przyjmuje się datę wpływu wniosku do oddziału (inspektoratu) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 4. Do wniosku o przyznanie renty starczej należy dołączyć:

- 1) ostateczną decyzję o przejęciu nieruchomości stwierdzającą:
 - a) fakt przejęcia nieruchomości,
 - b) obszar gruntów, który ma być uwzględniony przy ustalaniu prawa do renty i jej wysokości,

- c) wartość budynków, która ma być uwzględniona przy ustalaniu wysokości renty,
- 2) oświadczenie właściciela stwierdzające:
- okoliczność nieposiadania przez niego ani jego współmałżonka innych nieruchomości poza nieruchomością przejętą,
 - okoliczność, że dochód z pracy w gospodarstwie prowadzonym na przejętej nieruchomości stanowił główne źródło utrzymania właściciela,
 - okoliczność niewykonywania zatrudnienia lub nieosiągania dochodów z innych źródeł (§ 12).
- 3) dowód stwierdzający datę urodzenia (§ 10).

§ 5. 1. Do wniosku o przyznanie renty inwalidzkiej należy dołączyć:

- dowody wymienione w § 4,
- orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

2. Na badanie przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia kieruje zainteresowanego organ rolny właściwy do przejęcia nieruchomości.

§ 6. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla małżonka należy dołączyć:

- decyzję, którą przyznano zmarłemu rentę, lub odcinek ostatniego przekazu pocztowego, którym przesłano rentę, a jeżeli renta nie była jeszcze przyznana — dowody określone w § 4, z tym że zamiast właściciela wymagane oświadczenie składa zainteresowany,
- dowód zgonu właściciela (§ 10),
- dowód zawarcia małżeństwa (§ 10),
- dowód stwierdzający datę urodzenia małżonka (§ 10),
- dowód stwierdzający istnienie wspólności małżeńskiej do chwili śmierci właściciela (rencisty), a jeżeli wspólność małżeńska nie istniała lub małżeństwo było rozwiedzione — dowód stwierdzający ustalenie prawa do alimentacji (§ 11),
- zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia, jeżeli zainteresowany nie osiągnął wieku: kobieta — 55 lat, mężczyzna — 65 lat, ani nie wychowuje dziecka uprawnionego do renty rodzinnej w wieku do lat 8,
- dowody stwierdzające, czy zainteresowany pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł (§ 12),
- dowód stwierdzający pozostawanie na utrzymaniu żony za jej życia, jeżeli zgłaszającym wniosek jest wdowiec (§ 13).

§ 7. 1. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla dzieci własnych, przysposobionych lub pasierbów należy dołączyć:

- decyzję, którą przyznano zmarłemu rentę, lub odcinek ostatniego przekazu pocztowego, którym przesłano rentę, a jeżeli renta nie była jeszcze przyznana — dowody określone w § 4, z tym że zamiast właściciela wymagane oświadczenie składa pozostały rodzic lub opiekun,
- dowód zgonu właściciela (§ 10),
- dowody stwierdzające daty urodzenia dzieci (§ 10),
- zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły dzieci, która ukończyły 16 lat,
- oświadczenie pozostałego rodzica lub opiekuna dzieci stwierdzające, czy dzieci korzystają ze świadczeń z funduszy publicznych (stypendia, przebywanie w zakładach opiekuńczych lub wychowawczych),

6) dowody stwierdzające, czy dzieci pozostają w zatrudnieniu lub posiadają dochody z innych źródeł (§ 12).

2. Jeżeli po zmarłym pozostały dzieci obce wzięte przez niego na wychowanie albo wychowywane przez niego wnuki lub rodzeństwo, należy — poza dowodami wymienionymi w ust. 1 — dołączyć oświadczenie opiekuna stwierdzające:

- od kiedy dzieci zostały wzięte na wychowanie i utrzymanie przez zmarłego,
- czy rodzice dzieci żyją, a jeżeli chociaż jedno z rodziców żyje, dlaczego nie może zapewnić im utrzymania lub — zamiast oświadczenia stwierdzającego tę okoliczność — postanowienie sądu stwierdzające, że zmarły był ustanowiony przez sąd opiekunem dzieci wziętych przez niego na wychowanie i utrzymanie.

§ 8. Do wniosku o rentę rodzinną dla rodziców należy dołączyć:

- decyzję, którą przyznano zmarłemu rentę, lub odcinek ostatniego przekazu pocztowego, którym przesłano rentę, a jeżeli renta nie była przyznana — dowody określone w § 4, z tym że zamiast właściciela wymagane oświadczenie składa zainteresowany,
- dowód zgonu właściciela (§ 10),
- dowody stwierdzające daty urodzenia rodziców (§ 10),
- dowód stwierdzający pozostawanie rodziców na utrzymaniu właściciela za jego życia (§ 13),
- zaświadczenie o stanie zdrowia, wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia, jeżeli zainteresowany nie osiągnął wieku: kobieta — 55 lat, mężczyzna — 65 lat, ani nie wychowuje dziecka uprawnionego do renty rodzinnej w wieku do lat 8,
- dowody stwierdzające, czy zainteresowany pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł (§ 12).

§ 9. Do wniosku o zasiłek pogrzebowy po renciście należy dołączyć:

- dowód zgonu rencisty (§ 10),
- oświadczenie osoby zgłaszającej wniosek o zasiłek pogrzebowy o pokryciu kosztów pogrzebu oraz rachunek kosztów pogrzebu wystawiony na jej nazwisko,
- odcinek ostatniego przekazu pocztowego, którym przesłano rentę, jeżeli zgłaszający posiada taki odcinek.

§ 10. Środkiem dowodowym stwierdzającym datę urodzenia, fakt zawarcia małżeństwa, fakt zgonu i przysposobienia jest wyciąg z akt stanu cywilnego, a jeżeli chodzi o datę urodzenia — również wyciąg z dowodu osobistego zainteresowanego, poświadczony przez organ rolny właściwy do przejęcia nieruchomości lub oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 11. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym istnienie wspólności małżeńskiej jest zaświadczenie wystawione przez właściwy organ do spraw ewidencji ludności, stwierdzające wspólne zamieszkiwanie małżonków aż do śmierci właściciela (rencisty).

2. Środkiem dowodowym stwierdzającym istnienie wspólności małżeńskiej małżonków, którzy posiadali różne miejsca zamieszkania, jest oświadczenie zainteresowanego małżonka uzasadniające przyjęcie istnienia wspólności małżeńskiej pomimo oddzielnego zamieszkiwania.

3. Środkiem dowodowym stwierdzającym, że było ustalone prawo do alimentacji, jest wyrok sądu.

§ 12. Środkiem dowodowym stwierdzającym, czy zainteresowany pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł, jest oświadczenie zainteresowanego, czy:

- 1) pozostaje w zatrudnieniu lub wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie zakładu pracy o charakterze pracy, wymiarze godzin pracy i wysokości zarobków,
- 2) jest użytkownikiem gospodarstwa rolnego, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie organu finansowego powiatu lub dzielnicowej w mieście wyłączonej z województwa rady narodowej o wysokości rocznego przychodu szacunkowego ustalonego dla wymiaru podatku gruntowego,
- 3) prowadzi zakład rzemieślniczy albo wykonuje pracę chałupniczą, przemysł domowy lub ludowy, albo pracuje w wolnym zawodzie lub posiada dochody z innych źródeł podlegające opodatkowaniu, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie organu finansowego określonego w pkt 2 o wysokości tych dochodów,
- 4) pobierał w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed zgłoszeniem wniosku zasiłek z ubezpieczenia społecznego z powodu choroby lub macierzyństwa albo wynagrodzenie w okresie czasowej niezdolności do pracy, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie zakładu pracy stwierdzające te okoliczności,
- 5) pobiera świadczenia rentowe.

§ 13. Środkiem dowodowym stwierdzającym, że wdowiec lub rodzice pozostawali na utrzymaniu właściciela za jego życia, jest oświadczenie zainteresowanego stwierdzające, że był utrzymywany przez właściciela i na czym to utrzymywanie polegało.

§ 14. Oświadczenia składane przez zainteresowanego powinny zawierać stwierdzenie świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań oraz podpis zainteresowanego. Własnoręczność podpisu zainteresowanego powinna być potwierdzona przez organ rolny właściwy do przejęcia nieruchomości lub oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 15. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych bada i ocenia dowody na podstawie stanu faktycznego wynikającego z całokształtu sprawy i w razie wątpliwości, czy treść tych dowodów zgodna jest ze stanem faktycznym, lub w razie wątpliwości co do ich wiarygodności przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

§ 16. 1. Jeżeli zainteresowany:

- 1) nie dołączył do wniosku dowodów, z wyjątkiem dowodów mających wpływ na wysokość świadczeń, początkowy termin płatności renty oraz zawieszenie prawa do renty, lub
- 2) bez uzasadnionych przyczyn nie zgłosił się w wyznaczonym terminie na badanie przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia —

oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wzywa go pismem za zwrotnym poświadczeniem odbioru do przedłożenia dowodów w ciągu 2 miesięcy od daty doręczenia pisma lub do zgłoszenia się na badanie w nowo wyznaczonym terminie.

2. W razie nieprzedłożenia dowodów lub nie uzasadnionego niezgłoszenia się na badanie w nowo wyznaczonym terminie postępowanie ulega umorzeniu z dniem wpływu wyznaczonego terminu, o czym oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia zainteresowanego. Przedłożenie żądanych dowodów lub zgłoszenie się zainteresowanego

na badanie po umorzeniu postępowania traktuje się jako nowy wniosek.

§ 17. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję w sprawach świadczeń w ciągu 14 dni od daty wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

§ 18. 1. Decyzja powinna zawierać wskazanie rodzaju świadczenia, którego dotyczy, powołanie przepisów prawnych, na których jest oparta, oraz pouczenie o środkach prawnych.

2. Decyzja przyznająca świadczenia powinna ponadto określać wysokość świadczeń, sposób ich obliczenia, datę rozpoczęcia wypłaty i termin płatności renty oraz pouczenie, o jakich okolicznościach rencista obowiązany jest zawiadomić organ rentowy.

3. Decyzja odmowna powinna zawierać faktyczne i prawne uzasadnienie odmowy.

§ 19. Jeżeli z tytułu przejęcia nieruchomości małżonkom przysługuje prawo do jednej łącznej renty, wydaje się jedną decyzję dla obojga małżonków, chyba że każdy z małżonków zamieszkuje oddzielnie lub że chociaż jeden z nich zażądał odrębnego ustalenia prawa do renty.

§ 20. 1. W razie ustalenia prawa do renty odrębnie dla każdego z małżonków, każdemu z nich wypłaca się połowę renty.

2. W razie śmierci jednego z małżonków uprawnionych do łącznej renty, pozostałemu małżonkowi wypłaca się całą rentę, chyba że po zmarłym pozostały osoby uprawnione do renty rodzinnej; w tym przypadku osobom uprawnionym do renty rodzinnej wypłaca się tę rentę w wysokości 60% renty należnej zmarłemu, pozostałemu zaś przy życiu małżonkowi — rentę w wysokości pełnej renty łącznej zmniejszonej o kwotę przyznaną tytułem renty rodzinnej.

3. Jeżeli jeden z małżonków uprawniony do renty posiada dochody powodujące zawieszenie prawa do renty, drugiemu małżonkowi wypłaca się połowę łącznej renty.

§ 21. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia organ rolny właściwy do przejęcia nieruchomości o sposobie załatwienia zgłoszonego wniosku.

§ 22. Przy wypłacaniu świadczeń z tytułu przejęcia nieruchomości stosuje się zasady ustalone dla wypłacania świadczeń z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin.

§ 23. Oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwe do wypłaty świadczeń obowiązane są kontrolować okoliczności mające wpływ na prawo do renty oraz na zawieszenie prawa do renty.

§ 24. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 listopada 1959 r. w sprawie postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń i zasad wypłaty świadczeń przewidzianych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 65, poz. 393).

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Plac: A. Burski